

Ipsos Strategic Marketing

Izveštaj

PRAVOSUDNE TEME - SMRTNA KAZNA

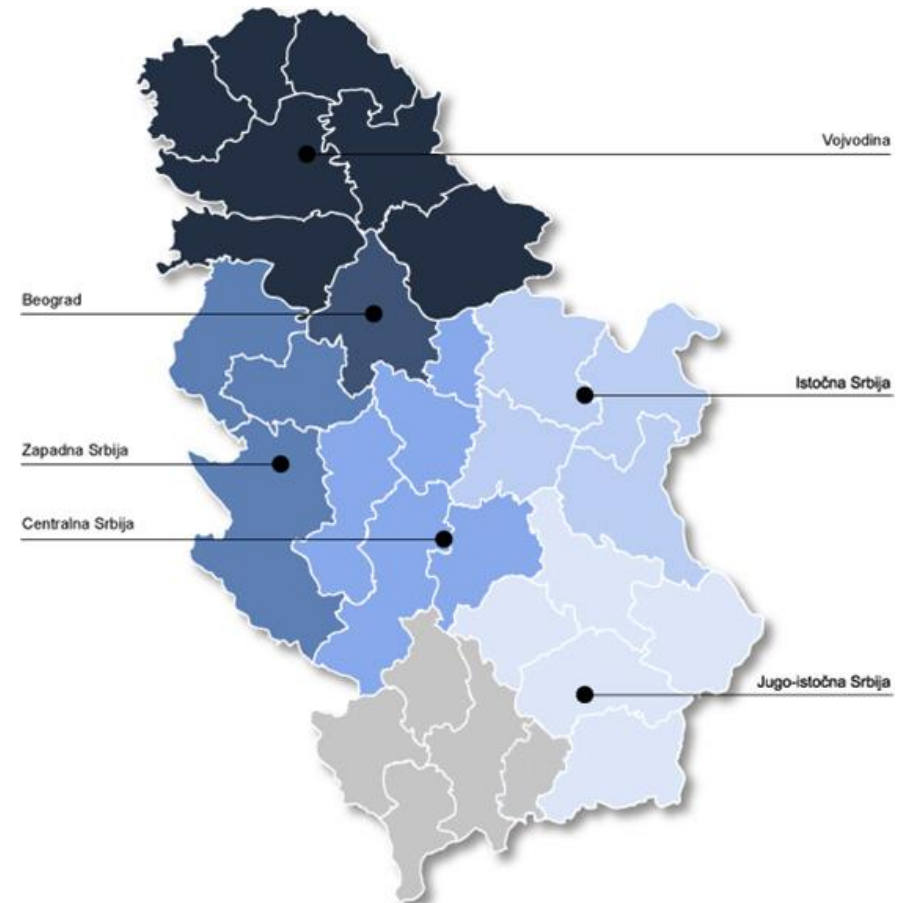
Pripremljeno za: Udruženje građana "Srbija protiv smrtne kazne"

SADRŽAJ

Metodologija	3
Glavni nalazi	4
Kako čitati tabele	5
Rezultati	7

METODOLOGIJA

- “Face-to-face” istraživanje javnog mnjenja (omnibus)
- Nacionalni reprezentativni uzorak
  - Srbija
  - 18+
  - Urbana i “ostala” naselja
- Tip uzorka: Troetapni slučajni reprezentativni stratifikovani uzorak
  - Jedinica prve etape: Teritorija biračkih mesta
  - Jedinica druge etape: Domaćinstva (slučajnim korakom)
  - Jedinica treće etape: Ispitanici u okviru domaćinstva (Kish tablice)
- Realizovani uzorak: 1006 ispitanik
- Teren: 10. – 21. mart 2013.

GLAVNI NALAZI

- **Najveći broj punoletnih građana Srbije, gotovo polovina njih, podržava smrtnu kaznu (45.1%). Protivljenje ovoj vrsti sankcije iskazuje približno trećina građana (33.7%), dok je oko petine građana neodlučno po ovom pitanju (21.2%).**
  - Među građanima Srbije koji podržavaju smrtnu kaznu, nešto je manji broj onih koji imaju ekstremno podržavajući stav (*Odlučno sam za smrtnu kaznu*), u poređenju sa onima koji imaju blaži podržavajući stav (*Više sam za smrtnu kaznu nego protiv*) – 20.3 ima ekstremno podržavajući stav prema smrtnoj kazni, dok 24.9% stanovništva ima podržavajući, ali manje ekstreman stav.
  - S druge strane, među punoletnim stanovnicima Srbije koji se protive uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo postoji gotovo jednak broj onih koji se ovoj kazni odlučno protive (17.4%) i onih koji protive sa manjim stepenom odlučnosti (16.3%).
- **Kada je reč o demografskim i drugim karakteristikama stanovništva, u ovom talasu istraživanja nije zabeležena gotovo nikakva povezanost sa podržavajućim, odnosno, nepodržavajućim stavom prema smrtnoj kazni.**
  - Karakteristike kao što su pol, nivo obrazovanja ili region u kom osoba stanuje nisu sistematski povezane sa podrškom ili protivljenjem srtnoj kazni.
  - Zanimljivo je da se osobe srednje starosne dobi (40-49 godina starosti) značajno ređe izjašnjavaju kao neodlučne po pitanju uvođenja smrtne kazne u legislativu. Naime, u ovoj uzrasnoj kategoriji neodlučnih ima samo 14%, naspram 21.1% u ukupnoj punoletnoj populaciji Srbije
- **Poredeći rezultate ovog talasa istraživanja sa prethodnim, može se uočiti značajan porast broja stanovnika koji podržavaju smrtnu kaznu (45.1% stanovnika naspram 39% u septembru prethodne godine), kao i značajno smanjenje broja stanovnika koji se ovoj kazni protive (33.7% stanovnika naspram 38% u septembru prethodne godine)**
- **Posmatrajući sve raspoložive podatke o stavu prema uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo Srbije (od marta 2007. do marta 2013. godine), može se uočiti blagi rastući trend u podržavajućim stavovima.**
  - Tako je 2007. godine približno trećina stanovništva iskazala podržavajući stav prema smrtnoj kazni, dok je tokom 2008. godine ovaj procenat porastao do približno 40%. U periodu do kraja 2012. godine, procenat stanovništva koje podržava ovu sankciju je uglavnom stagnirao, da bi se u poslednjem talasu nastavio trend blagog rasta (45.1% iskazalo je podržavajuće stavove).
  - Kada je političko opredeljenje u pitanju, značajno je da se građani koji su neodlučni u pogledu toga za koju stranku bi glasali na potencijalnim parlamentarnim izborima u većoj meri protive uvođenju smrtne kazne u zakonodavstvo (43% neodlučnih je više protiv smrtne kazne nego za nju, naspram 34% takvih građana u ukupnoj populaciji).

KAKO ČITATI TABELE

Obrazovanje-poslednja ZAVRŠENA škola:

	Total	Pol		Tip naselja	
		Muški	Ženski	Grad	Drugo
N	1198	599	599	704	494
sig		0.00		0.00	
Bez škole	1.8	2	2	1	2
1 do 7 razreda osnovne škole	5.1	4	6	3	8
Osnovna škola (svih 8 razreda)	19.4	17	22	14	27
Jednogodišnja ili dvogodišnja stručna škola	1.3	1	2	1	1
Trogodišnja stručna škola za zanimanja	11.8	15	9	10	14
Četverogodišnja stručna škola za zanimanja	40.4	41	39	44	35
Gimnazija	4.6	4	6	6	3
Viša škola, prvi stepen fakulteta	6.3	8	5	7	5
Fakultet, akademija, visoka škola	8.8	8	10	12	4
Magistratura	0.3	0	0	1	
Doktorat	0.2	0		0	0
Total		100%			

- Naslov govori o varijabli čije su relativne frekvence date u tabeli.
- U prvoj koloni **Total** su dati procenti za svaku kategoriju tabelirane varijable.
- Svaka sledeća **kolona** predstavlja procenete date varijable u okviru neke subpopulacije.
- Red označen sa **N** označava veličinu baze, tj. kolika je veličina (pod)uzorka na kome su izračunati procenti.
- Red sa oznakom **sig**, predstavlja značajnost Hi-kvadrat statistika posmatrane varijable i varijable iz kolona. Ako je hi-kvadrat značajan, značajnost je napisana belim slovima.
- Poslednji red tablele **100%** govori o tome da se sve vrednosti u svakoj od kolona sabiraju do 100, tj. da su dati kolonski procenti.

Iznad proseka			Ne odstupa	Ispod proseka		
0.01	0.05	0.10		0.10	0.05	0.01

Ćelije tablele su ofarbane u plavo, tj. crveno, ako je vrednost u njima značajno iznad, tj. ispod proseka. Koriste se dve nijanse plave, odnosno crvene boje, za dva nivoa značajnosti: svetlija nijansa za odstupanja značajna na nivou 0.05, a tamnije nijanse plave i crvene za nivo značajnosti od 0.01.

Primer tumačenja podatka iz tablele (strukture obrazovanja):

- Značajnost hi-kvadrata (značajnost oba hi-kvadrat statistika je manja od 0.01) nam govori da je distribucija obrazovanja po polu tj. po tipu naselja značajno drugačija.
- Kada se pogledaju ćelije tablele onda se vidi da ima značajno više muškaraca sa trogodišnjom stručnom školom za zanimanja na nivou značajnosti 0.05 (u celom uzorku ispitanika sa ovim tipom obrazovanja ima 11.8%, a među muškarcima 15%). Takođe, žena sa ovom vrstom škole ima značajno manje (na nivou 0.05) 9%.
- Ispitanika sa fakultetom, akademijom, visokom školom u gradu ima značajno (nivo 0.01) više nego u celoj populaciji tj. 12%, kao što ih u negradskoj sredini ima značajno manje (isti nivo značajnosti od 0.01) tj. 4%.

Na skali od 1 do 5 ocenite opšte stanje u zemlji

	Total	Pol	
		Muški	Ženski
N	1013	500	513
sig		0.13	
ocena 1	23.1	23	23
ocena 2	35.3	37	34
Sum -	58.4	59	57
ocena 3	35.1	35	36
Sum +	4.9	5	4
ocena 4	3.9	4	4
ocena 5	1.0	1	1
Odbija da odgovori	0.5	1	0
Ne zna	1.0	0	2
Total		100%	
Mean	2.23	2.24	2.23

- Ako tabelirane varijabla predstavlja ocenu ispitanika na nekoj skali onda su dodata još 3 reda
- Red označen sa **Sum -** predstavlja sumu procenata na negativnim ocenama.
- Red označen sa **Sum +** predstavlja sumu procenata na pozitivnim ocenama.
- Ispod ocena nalaze se ostali nespecifični odgovori ispitanika.
- Red označen sa **Mean** predstavlja aritmetičku sredinu datih ocena.

Koje sve marke poznajete?

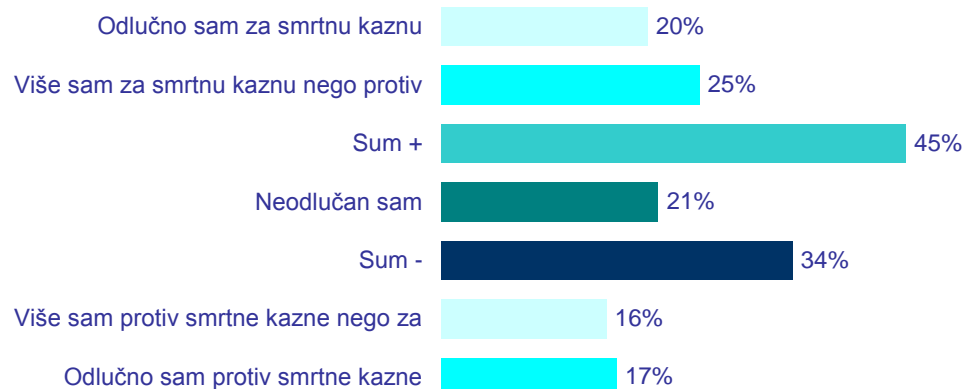
	Total	Tip naselja	
		Grad	Drugo
N	502	302	200
Brend C	97.8	98	98
Brend A	93.2	95	91
Brend D	39.1	41	36
Brend B	22.3	26	17
Brend E	22.1	19	27
Drugo	20.9	26	14
Ne znam ni jednu	0.2	0	

- Kada su u pitanju multipli odgovori (ispitanik je u mogućnosti da odgovori sa više validnih odgovora, modaliteta) podaci u ćelijama predstavljaju procenat (sub)populacije koja spominje, tj. odgovara potvrdno na dati modalitet.
- Primetite da nedostaje red 100% to je zato što se ovi procenti ne sabiraju do 100.

REZULTATI

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? – mart 2013, procentne vrednosti

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Pol		Starost					Obrazovanje			Za koga biste glasali?					Region			Tip								
		Muški	Ženski	18-29	30-39	40-49	50-65	66+	Osnovna i niže	Srednja	Viša, visoka	SNS	DS	SPS	LDP	DSS	Neodlučan	Odbija	Vojvodina	Beograd	Centralna Srbija	Grad	Ostalo					
N	1006	499	533	197	174	172	294	195	297	557	178	246	66	56	13	12	179	127	272	231	529	610	422					
Odlučno sam za smrtnu kaznu	20.3	22	18	21	17	22	22	18	17	21	22	20	24	18	23	33	13	16	24	18	22	21	19					
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	24.9	26	24	25	22	29	23	28	28	25	21	26	24	29	23	42	21	20	21	26	25	25	24					
Sum +	45.1	48	42	46	39	51	45	46	45	46	43	46	48	46	46	75	33	35	45	44	47	46	44					
Neodlučan sam	21.2	20	22	22	25	14	21	24	22	22	17	17	21	25	15		23	30	22	22	20	21	21					
Sum -	33.7	32	36	32	36	35	34	30	33	32	41	37	30	29	38	25	43	35	33	34	33	33	35					
Više sam protiv smrtne kazne nego za	16.3	16	17	15	21	16	17	13	18	15	18	18	11	14	23	9	26	13	16	19	12	15	18					
Odlučno sam protiv smrtne kazne	17.4	16	19	18	16	18	17	17	14	17	23	19	20	14	15	17	17	21	17	15	21	18	17					
Total												100%																
Prosek	2.9	2.9	3.1	3.0	3.1	2.9	2.9	2.9	2.8	3.0	3.3	2.9	2.8	2.8	2.8	2.3	3.1	3.0	3.2	3.0	2.8	3.0	2.9					

Postoje različita mišljenja o tome treba li u našem zakonodavstvu da postoji smrtna kazna ili ne. Kakvo je Vaše lično mišljenje, da li ste Vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? – mart 2013, apsolutne vrednosti

	Total	Pol		Starost					Obrazovanje								Region			Urban / Rural			
		Muski	Zenski	18-29	30-39	40-49	50-65	66+	Osnovna škola i niže	Srednja škola	Visoka i viša škola	SNS	DS	SPS	LDP	DSS	Neodlučan	Odbija	Beograd	Centralna Srbija	Vojvodina	Grad	Ostalo
N	1006	495	511	205	180	173	317	131	255	571	180	246	66	56	13	12	179	127	213	520	273	596	410
Odlučno sam za smrtnu kaznu	204	110	94	43	30	38	70	23	44	120	40	50	16	10	3	4	23	20	51	93	60	124	80
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	250	127	123	51	40	50	72	37	71	142	37	63	16	16	3	5	37	25	45	136	69	151	99
Sum -	454	237	217	94	70	88	142	60	115	262	77	113	32	26	6	9	60	45	96	229	129	275	179
Neodlučan sam	213	101	112	45	45	24	67	32	56	127	30	41	14	14	2		42	38	46	113	54	125	88
Sum +	339	157	182	66	65	61	108	39	84	182	73	92	20	16	5	3	77	44	71	178	90	196	143
Više sam protiv smrtne kazne nego za	164	77	87	30	37	27	53	17	47	85	32	44	7	8	3	1	47	17	34	98	32	90	74
Odlučno sam protiv smrtne kazne	175	80	95	36	28	34	55	22	37	97	41	48	13	8	2	2	30	27	37	80	58	106	69

Da li ste vi za ili protiv postojanja smrtne kazne? - POREĐENJE između talasa

Baza: Ukupna ciljna populacija

	Total	Talas							
		Mart 2007	April 2008	Oktober 2008	Decembar 2009	Decembar 2010	Decembar 2011	Septembar 2012	Mart 2013
N	8336	1073	1070	1045	1039	1030	1041	1032	1006
Odlučno sam za smrtnu kaznu	20.0	17.6	20.3	22.5	20.4	19.1	18.8	21.1	20.3
Više sam za smrtnu kaznu nego protiv	18.9	15.3	18.1	16.9	18.0	21.3	19.3	17.9	24.9
Sum +	38.9	32.9	38.4	39.5	38.3	40.4	38.1	39.0	45.1
Neodlučan sam	19.9	20.6	20.5	15.6	18.4	21.7	18.8	23.0	21.2
Sum -	39.1	41.8	35.4	43.6	41.9	35.3	43.0	38.0	33.7
Više sam protiv smrtne kazne nego za	15.8	15.3	12.8	14.4	15.4	17.8	17.1	17.6	16.3
Odlučno sam protiv smrtne kazne	24.1	26.5	22.6	29.2	26.4	17.5	25.9	20.3	17.4
Ne zna-odbija	23.2	4.7	5.6	1.4	1.4	2.5	0.1	0	0
Total		100%							
Mean	3.0	3.2	3.0	3.1	3.1	2.9	3.1	3.0	2.9